

คู่มือครูสอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นำเสนอเมื่อ : 10 ต.ค. 2552

คู่มือครูสอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เสียงในภาษาไทย

เสียงในภาษา หมายถึง เสียงที่มนุษย์เปล่งออกมาเพื่อสื่อความหมายระหว่างกัน ซึ่งการที่เสียงในภาษาจะเกิดขึ้นได้นั้น ก็ต้องอาศัยอวัยวะต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดเสียง สำหรับอวัยวะที่ทำให้เกิดเสียง ได้แก่ ริมฝีปาก นุ่มเหงือก ฟัน ลิ้น เพดานปาก ลิ้นไก่ กลองเสียง หลอดลม และปอด

เสียงในภาษาไทย มี ๓ ชนิด คือ

- ๑.) เสียงสระ หรือเสียงแท้
- ๒.) เสียงพยัญชนะ หรือเสียงแปร และ
- ๓.) เสียงวรรณยุกต์ หรือเสียงดนตรี

๑.) **เสียงสระ หรือเสียงแท้** คือ เสียงที่เปล่งออกมาจากลำคอโดยตรง ไม่ถูกสกัดกั้นด้วยอวัยวะส่วนใดในปาก แล้วเกิดเสียงก้องกังวาน และออกเสียงได้ยาวนาน ซึ่งเสียงสระในภาษาไทยแบ่งออกเป็น

- **สระเดี่ยว** มีจำนวน ๑๘ เสียง โดยสระเดี่ยว แบ่งออกเป็น

สระเสียงสั้น (รัสสระ) ได้แก่ อะ อี อี้ อุ เอะ แอะ โอะ เอาะ เออะ

สระเสียงยาว (ทึมสระ) ได้แก่ อา อี้ อี้ อู เอ แอ โอ ออ เออ

- **สระประสม** มีจำนวน ๖ เสียง โดยสระประสม แบ่งออกเป็น

สระเสียงสั้น (รัสสระ) ได้แก่

เอียะ เกิดจากการประสมของ สระอิ + สระอะ

เอือะ เกิดจากการประสมของ สระอี + สระอะ

อัวะ เกิดจากการประสมของ สระอุ + สระอะ

สระเสียงยาว (ที่ผสมสระ) ได้แก่

เอีย เกิดจากการประสมของ สระอี + สระอา

เอือ เกิดจากการประสมของ สระอี + สระอา

อัว เกิดจากการประสมของ สระอุ + สระอา

เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ และจะได้จำง่าย พี่เลยจับเอาสระเดี่ยวและสระประสมทั้งหมด มาเขียนในรูปของตารางได้ดังต่อไปนี้

	สระเสียงสั้น (รัสสระ)	สระเสียงยาว (ที่ผสมสระ)
สระเดี่ยว (๑๘ เสียง)	อะ อิ อี อุ เอะ แอะ โอะ เอาะ เออะ	อา อิ อี อุ เอ แอ โอ ออ เออ
สระประสม (๖ เสียง)	เอียะ (อี+อะ) เอือะ (อี+อะ) อัวะ (อุ+อะ)	เอีย (อี+อา) เอือ (อี+อา) อัว (อุ+อา)

จากการที่สระเดี่ยวมี ๑๘ เสียง เมื่อรวมกับสระประสมอีก ๖ เสียง ก็จะพบว่ามีแค่เพียง ๒๖ เสียงใช้ใหม่คะ? ทั้งที่ตอนเรียนมาคุณครูสอนว่าเสียงสระ มีทั้งหมด ๓๒ เสียง...
อ่าวแล้วเสียงสระหายไปไหนอีก ๘ เสียงหละเนี่ย ?

คำตอบก็คือ... นอกจากเสียงสระทั้ง ๒๔ เสียงนี้แล้ว ยังมีรูปสระอีก ๘ รูป ที่ไม่รวมอยู่ในเสียงข้างต้น ซึ่งสาเหตุที่มันไม่ถูกรวมอยู่ด้วยก็เพราะ สระเหล่านี้มีเสียงซ้ำกับเสียงนั่นเอง
แถมยังมีเสียงพยัญชนะประสมอยู่ด้วย สำหรับสระ ๘ รูปจำพวกนี้เรียกว่า “สระเกิน” ได้แก่ “อำ ไอ โอ
เอา ฤ ฦ ฎ ฏ”

สระเกินทั้ง ๘ รูปนี้ พี่นำมาแจกแจงให้ดูว่าเกิดจากเสียงสระอะไร ประสมกับเสียงพยัญชนะอะไรบ้าง ลองมาดูกันคะ

อำ = อะ + ม (เกิดจากเสียงสระอะ ผสมกับเสียงพยัญชนะ ม.ม้า)

ไอ = อะ + ย (เกิดจากเสียงสระไอ ผสมกับเสียงพยัญชนะ ย.ยักษ์)

โอ = อะ + ย (เกิดจากเสียงสระโอ ผสมกับเสียงพยัญชนะ ย.ยักษ์)

เอา = อะ + ว (เกิดจากเสียงสระเอา ผสมกับเสียงพยัญชนะ ว.แหวน)

ฤ = ร + อี (เกิดจากเสียงพยัญชนะ ร.เรื่อ ผสมกับเสียงสระอี)

ฦ = ร + อี (เกิดจากเสียงพยัญชนะ ร.เรื่อ ผสมกับเสียงสระอี)

ฦ = ล + อี (เกิดจากเสียงพยัญชนะ ล.ลิ่ง ผสมกับเสียงสระอี)

ฦ = ล + อี (เกิดจากเสียงพยัญชนะ ล.ลิ่ง ผสมกับเสียงสระอี)

๒.) เสียงพยัญชนะ หรือเสียงแปร คือ เสียงที่เปล่งออกมาจากลำคอ แล้วกระทบกับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งในปาก เช่น คอ ปุ่มเหงือก ฟัน ริมฝีปาก ซึ่งทำให้เกิดเป็นเสียงต่างๆ กัน โดยพยัญชนะไทยมี ๒๑ เสียง ๔๔ รูป ดังต่อไปนี้

	พยัญชนะ ๒๑ เสียง	พยัญชนะ ๔๔ รูป
๑.	ก	ก
๒.	ค	ข ฦ ค ฦ ฦ
๓.	ง	ง
๔.	จ	จ
๕.	ช	ฦ ฦ ฦ
๖.	ฦ	ฦ ฦ ฦ ฦ
๗.	ด	ด ฦ
๘.	ต	ต ฦ
๙.	ท	ท ฦ ฦ ฦ ฦ ฦ
๑๐.	น	น ฦ
๑๑.	บ	บ
๑๒.	ป	ป
๑๓.	พ	พ ฦ ฦ
๑๔.	ฟ	ฟ ฦ
๑๕.	ม	ม
๑๖.	ย	ย ฦ
๑๗.	ร	ร
๑๘.	ล	ล ฦ
๑๙.	ว	ว
๒๐.	ฮ	ฮ ฦ
๒๑.	อ	อ

๓.) เสียงวรรณยุกต์ หรือเสียงดนตรี ก็คือ เสียงสระ หรือเสียงพยัญชนะ ซึ่งเวลาเปล่งเสียงแล้วเสียงจะมีระดับสูง ต่ำ เหมือนกับเสียงดนตรี สำหรับเสียงวรรณยุกต์ที่ใช้ในภาษาไทยมี ๕ เสียง ดังต่อไปนี้